

**ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΗΣ Α΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΦΕΚ 4178/28-09-2020

Οι δύο κλάδοι της Ελληνικής Γλώσσας (Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία) εξετάζονται την ίδια μέρα και η συνολική διάρκεια της εξέτασης είναι τρεις (3) ώρες. Τα θέματα δίνονται σε ξεχωριστό φύλλο για κάθε κλάδο, οι απαντήσεις αναπτύσσονται σε ξεχωριστό φύλλο για καθέναν από τους δύο κλάδους και αποδίδεται διακριτός βαθμός για καθέναν από αυτούς. Ειδικότερα:

I. Νέα Ελληνική Γλώσσα:

Δίνεται ένα μη λογοτεχνικό κείμενο, μη διδαγμένο, το οποίο μπορεί να είναι δημοσιογραφικό κείμενο ή επιστημονικό ή πληροφοριακό άρθρο, συνέντευξη, κριτική, ομιλία, επιστολή, επιφυλλίδα ή δοκίμιο. Το κείμενο σχετίζεται με τις θεματικές ενότητες που ορίζονται στην εξεταστέα ύλη, συνοδεύεται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα, χωρίς ερμηνευτικά σχόλια, και **αντλείται από την Τράπεζα Θεμάτων**.

Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν στα ζητούμενα τριών (3) θεμάτων από τα οποία:

α) ένα (1) αφορά την κατανόηση του κειμένου, διαιρείται σε δύο ερωτήματα και βαθμολογείται με 30 μονάδες (10 + 20),

β) ένα (1) αφορά την προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου, διαιρείται σε δύο (2) ερωτήματα και βαθμολογείται με 30 μονάδες (20+10), και

γ) ένα (1) αφορά την παραγωγή λόγου και βαθμολογείται με 40 μονάδες.

1. Το πρώτο θέμα αφορά την ανάγνωση-κατανόηση του κειμένου, με το οποίο ελέγχεται:

– Στο α΄ ερώτημα η ικανότητα των μαθητών/-τριών να εντοπίζουν και να παρουσιάζουν πληροφορίες που περιέχονται στο κείμενο, βασικές ιδέες και επιχειρήματα του συγγραφέα, προβλήματα που θέτει, θέσεις που υποστηρίζει, σχέση του βασικού μηνύματος του κειμένου με τις περιστάσεις επικοινωνίας. Το ερώτημα είναι κλειστού τύπου και βαθμολογείται με 10 μονάδες

– Στο β΄ ερώτημα η ικανότητα συνοπτικής νοηματικής απόδοσης μέρους του κειμένου ή των απόψεων που διατυπώνονται στο κείμενο για κάποιο ζήτημα. Το ερώτημα βαθμολογείται με 20 μονάδες.

2. Το δεύτερο θέμα αφορά την προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου. Πιο συγκεκριμένα:

– Το α΄ ερώτημα αφορά τη δομή. Με αυτό ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/-τριών να αναγνωρίζουν τη δομή του κειμένου, τη συνοχή του λόγου, τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης μιας παραγράφου, καθώς και τους τρόπους σύνδεσης των παραγράφων. Το ερώτημα βαθμολογείται με 20 μονάδες

– Το β΄ ερώτημα αφορά την προσέγγιση της γλώσσας (μετασχηματισμός λέξεων ή φράσεων με ενδεχόμενη αλλαγή στη σύνταξη), το λεξιλόγιο (συνώνυμα ή συνώνυμες φράσεις,

αντώνυμα, παράγωγα, σύνθετα), τα σημεία στίξης, το ύφος και την περίσταση επικοινωνίας. Το ερώτημα βαθμολογείται με 10 μονάδες.

3. Το τρίτο θέμα αφορά την παραγωγή λόγου, με το οποίο ζητείται από τους/τις μαθητές/-τριες να συντάξουν δικό τους κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο και σε συνάρτηση με το κείμενο αναφοράς. Σε αυτό καλούνται να κρίνουν, να σχολιάσουν σημεία του κειμένου ή να ανασκευάσουν θέσεις του, αναπτύσσοντας τεκμηριωμένα τις προσωπικές απόψεις τους. Το μαθητικό κείμενο αναπτύσσεται με τη μορφή κειμένου επιχειρηματολογίας (δημόσια ομιλία, επιστολή, άρθρο) και έχει έκταση 250-300 λέξεις. Το θέμα βαθμολογείται με 40 μονάδες.

Το β' ερώτημα του δεύτερου θέματος που βαθμολογείται με 10 μονάδες και το τρίτο θέμα που βαθμολογείται με 40 μονάδες επιλέγονται από την Τράπεζα Θεμάτων.

Τα υπόλοιπα θέματα ορίζονται από τους/τις εκπαιδευτικούς.

II. Νέα Ελληνική Λογοτεχνία:

Δίνεται αδιάτακτο λογοτεχνικό κείμενο (ποίημα ή διήγημα ή απόσπασμα από μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο). Το κείμενο συνοδεύεται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα, χωρίς ερμηνευτικά σχόλια, και **αντλείται από την Τράπεζα Θεμάτων.**

Οι μαθητές/τριες καλούνται να απαντήσουν στα ζητούμενα τριών (3) θεμάτων από τα οποία:

α) ένα (1) αφορά την ανάγνωση-κατανόηση του κειμένου, διαιρείται σε δύο ερωτήματα και βαθμολογείται με 30 μονάδες (10+20),

β) ένα (1) αφορά την προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου, διαιρείται σε δύο (2) ερωτήματα και βαθμολογείται με 30 μονάδες (20 + 10), και

γ) ένα (1) αφορά την ερμηνεία και την παραγωγή λόγου σε ένα θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης ή δημιουργικού μετασχηματισμού και βαθμολογείται με 40 μονάδες.

1. Το πρώτο θέμα αφορά την ανάγνωση-κατανόηση του κειμένου με το οποίο ελέγχεται:

– Στο α' ερώτημα η ικανότητα των μαθητών/-τριών να εντοπίζουν στο κείμενο πληροφορίες, όπως πρόσωπα, χώρο, χρόνο, κοινωνικό πλαίσιο δράσης των προσώπων, γεγονότα/αίτια που κατευθύνουν τη δράση τους, βασικά θέματα, ιδέες, προβληματισμούς που θέτει το κείμενο, αξίες που προβάλλει. Το ερώτημα είναι κλειστού τύπου και βαθμολογείται με 10 μονάδες

– Στο β' ερώτημα η ικανότητα των μαθητών/-τριών να σκιαγραφούν κάποιον από τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου, να επισημαίνουν και να νοηματοδοτούν τα σύμβολα, τις φωνές ή τις σιωπές σε ένα ποιητικό ή θεατρικό κείμενο. Το ερώτημα είναι ανοιχτού τύπου, η απάντηση δίνεται σε 40-50 λέξεις και βαθμολογείται με 20 μονάδες.

2. Το δεύτερο θέμα αφορά την προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου, με το οποίο ελέγχεται:

– Στο α' ερώτημα η ικανότητα των μαθητών/-τριών να αναγνωρίζουν συγκεκριμένες γλωσσικές επιλογές (γραμματικοί χρόνοι, εγκλίσεις, ρηματικά πρόσωπα, στίξη) και να ερμηνεύουν τη λειτουργία τους ως προς το νόημα και το ύφος του κειμένου. Το ερώτημα βαθμολογείται με 20 μονάδες

– Στο β' ερώτημα η ικανότητα των μαθητών/-τριών να αναγνωρίζουν εκφραστικά μέσα-τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, αντιθέσεις, εικόνες κ.λπ.) και τη λειτουργία τους ως προς το νόημα και το ύφος του κειμένου. Το ερώτημα βαθμολογείται με 10 μονάδες.

3. Με το τρίτο θέμα ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/-τριών να ερμηνεύουν το κείμενο, να ανταποκρίνονται σε αυτό, να επιτελούν δημιουργικούς μετασχηματισμούς και να παράγουν δικό τους κείμενο, αξιοποιώντας την προσωπική τους επικοινωνία με αυτό. Η έκταση του μαθητικού κειμένου κυμαίνεται από 100 έως 200 λέξεις. Το θέμα βαθμολογείται με 40 μονάδες.

Το β' ερώτημα του δεύτερου θέματος που βαθμολογείται με 10 μονάδες και το τρίτο θέμα που βαθμολογείται με 40 μονάδες επιλέγονται από την Τράπεζα Θεμάτων.

Τα υπόλοιπα θέματα ορίζονται από τους/τις εκπαιδευτικούς.